

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

ב.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פ"ב מהלכות
תגינה הלכה א סגמ
עשור רכב רכב רכב
ב ב מיי פ"א הל' א
ג ג מיי פ"א סס הל' ב
סמג שס
ד ד מיי פ"ב הלכה
א סמג שס
ה ה מיי פ"א הלכה
א סמג שס
ו ו מיי פ"ב הלכה א
סמג שס

מוסף רש"י

לאחריו מי שחציו עבד
וחציו בן חורין. אכל עבד
גמור פטור, דכתיב את פני
האדון ה' מי שאין לו חרון
אלה הוא (וערכו ב).
ולרבינו דאמר בו
פטור מן הראיה. ומימי
לה מוסף דממתיק דקמתי
ועבדים שאינם משומרים
(טו). כולל תשלומין זה
לזה. אין קו יום כסה שאין
חובנו תלויה בו בעלמו למי
שלא נראה בימים שפניו,
דיום ראשון שהוא נראה
להבדיל עיקר לדידיה ומינו
שלא תבין תשלומין זה לזה
(קטו טו). דאך דקמתי תם
חובג והולך את כל הרגל
מאוס לכל בעצמם הימים
שתלומין זה לזה עני תשלומין
ושלשי לפני אלמה כל חד
ומד שביד חפשי נפשי דהא
את להו שתלומין ואיכא
למייר דמאן ללא חיי
במשום וחו בשני חיי
(וערכו ב). כולל
תשלומין דראשון. שהרי
יום אחד עשה הכתוב עיקר
כגולו, דכתיב אומר,
ועלמתי עשה שתלומין זה
(קטו טו). למי שהוא רשאי
ומתיב תשלומין להקריב ולה
הקריב מקריב והולך כל
שעשה ומוי שלל נראה
במשום שוב אינו חייב, דהא
סיגן אשן שתלומין אלא
לתשלומין ב. שנאמר
(וערכו ב). שנאמר
יראה ראה. יקח כל
זכר כתיב יקריב יקח,
מזכיר תשלומין יראה כל
זכר שירא פני פשעה,
יראה משמע שיראו לפניו
שואו כל לא תלמו (י"ל)
למאן הקטן האישך
לאחור, כדכך שקב"ה כל
לחוקך קן כל לראות
(י"ל לך), מה הוא וראה
אתם כשואו שלם, שנאמר
(דברים י) עני ה' אלהיך
בה מלאש, חף אתה וראה
אתו בשמי עיניך (תהדרין)
ז' ופ"ב וערכו ב). כאן
כמשנה ראשונה. קודם
שד"ה היה חובק עבד
אכל את שחרו לודות
הואל וצ"ל דמאן
משומר, דאין שאלן רשות
כע עניו ולא קרינתו בה
אשן אתם (וערכו ב). מי
שחציו עבד וחציו בן
חורין. כגון שהיו ב' אשן
א' כי שופטן ושחרר אחד
את חלקו (ג'סין טו).

רבינו הגאון

הכל חייבין בראיה חוץ
מחרש שוטה וקטן
כו. דהא פ"ק דבב"ב
למתיב הכל חייבין הכל
לאחיו מאי מי שחציו
עבד וחציו בן חורין
שחייב בראיה. ודחיני
ולרבינו דפרט בהאי מאי
ורמקיס לה הכל לאחיו מי
שהיה חייב ביום ראשון
ולא היה יכול לעלות בהר
הבית שפטור ואם נתפשט
כלומר נתרפא ביום שני
חייב. ואמרינן ביהא לר'
אושטי' וזוהי כולל
תשלומין זה לזה וכיון
דקמתי במתנתין לאחיו מאי

הכל חייבין בראיה. פירש רש"י צמנות יראה כל זכורך והקשה
הר"ר אלחנן דהא מני בסמוך ב"ש אומרים הראיה שמי
כסף משמע דצקרבן מיירי ותו תניא בגמרא^א הערל ותמא פטורין מן
הראיה בשלמא תמא דכתיב (דברים יג) וצאת שמה^ב כל שיטנו
צביאה ישנו הצביאה ועוד אמרינן
צירושלמי ריש מילתין דר"א בראיה
קרבן אכל בראיה פנים בעורה הכל
חייבין כמו בהקבל האנשים והנשים
והטף ותו תניא בגמרא^ב רבי יוסף
אומר שלם מות נטווי ישראל
בעלייתן לרגל ראייה ושמה וחגיגה
יש בראיה שאין נשמה שבראייה
כולה כליל משמע דתמא ראייה
צקרבן מיירי ע"כ נראה לר"ת
דמתני' מיירי צקרבן ובעורה ורש"י
דנקט בראיה פנים בעורה נקט חדא
דמשמע תרי ולפטורא דכולהו חדא
דאף בראיה פנים בעורה פטורי
וכל שכן בראיה פנים צקרבן וגם יש
ליישב דמתני' משמע ליה דבראיה
פנים^ג מני איירי דקמתי בסמוך
איזהו קטן כל שאין יכול לילך כו'^ד
משמע דצקטן לאירי ציה קאמר אלמא
בראיה פנים בעורה איירי שאינו
יכול לילך לשם ומיהו שיטת הירושלמי
לא יתכן לפי שיטת שמעתא שלנו
מפני דכרס הרבה דתם יליף
מהקבל לחיזו ואין לא ילפינן מיניה
רק לפטור דחמש ורע"ג דאמרין
לקמן^ה ס"ד אמניא גילף ראייה ראייה
מהקבל מה להלן נשים חייבות כו'
מ"מ מהתם שמעינן דלפי האמת
דלא ילפינן מהקבל לחיזו ועוד היכי
מחייבין נשים בראיה פנים בעורה
מראיה דהקבל דהא ולא יראו הוא
דמוקמינן לקמן בראיה פנים לקרבן
וממעטינן נשים ממוכר ועוד קשיא
ליה דאמרין לקמן (דף ו' ב') מאן
אייתי' אמו דמחייב' בשמחה אייתיה
ולא קאמר דמחייב' בראיה עזרה
משמע דפטורה ועוד בגמרא דקאמר
שפטורה מראיה וחייבת בשמחה לפי
שיטת הירושלמי הוה מצי למימר
שמייבת בראיה עזרה אלא ודאי כולי
שמעתינן מוכח דפטורי בכלי ראייה
כדפרישית: חוץ מחרש שוטה
וקטן. אין למדין מן הכללות
אפילו במקום שגמרא בו חוץ דאמרין
צריש בכל מערבין (עירובין דף טו.)

הכל חייבין בראיה. צמנות ראייה כל זכורך (שמות כג) שרמיס
להתראות בעורה צרגל: חוץ מחרש שוטה וקטן. דלאו בני
דעה נינהו ופטורין ממצות: החיגר והסומא. כולה יליף מקראי
בגמרא^א: ומוי שאינו יכול לעלות צרגלו. מירושלים לעורה ובגמרא^ב
מפרש להו: אי זהו קטן כו'. אכל
מכאן ואילך אף על פי שאינו חייב
מן התורה הטיוו חכמים על אצוי
ועל אמו לתוכו צמנות: שלם רגלים.
הלאו לעלות צרגלו חייב הכתוב
וכיון גדול פטור מן התורה קטן
לאו צר חיונו הוא: ב"ש אומרים
הראיה שפי כסף. גדול הבא להיראות
צריך להציא עולה ואיה פתוחה
משמי כסף שמי מעות כסף שהן שלם
דינר שנאמר ולא יראו פני ריקס
(סס) וליף בגמרא^ב שצריך להציא
עולה. אע"פ שלא נמנה צו תורה שיעור
חכמים נתנו שיעור: והפגיגה. שלמי
חגיגה חייבין היחידים להציא צרגל
דילפינן לה צלהי פיקרין (דף טו).
מוחגותם וחומו חג לה' : גב' ולרבינא
דאמר כו'. לקמן אמרי' בפירקין
(דף טו): **הניחא למאן דאמר כו'.**

הנהגות הב"ב
א) רש"י ד"ה ביהמ"ו וכו'
ואיכא למאן דאמר כולם
תשלומין דראשון הן
ואמרינן: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'
א) ד"ה כתיב שאל
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
מקמן קן לאו לאו קמתי
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
השני: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'
א) ד"ה כתיב שאל
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
מקמן קן לאו לאו קמתי
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
השני: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'

א) רש"י ד"ה ביהמ"ו וכו'
ואיכא למאן דאמר כולם
תשלומין דראשון הן
ואמרינן: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'
א) ד"ה כתיב שאל
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
מקמן קן לאו לאו קמתי
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
השני: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'
א) ד"ה כתיב שאל
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
מקמן קן לאו לאו קמתי
לראובן קן הוא כל לאו בשמי
השני: (ב) ד"ה יראה
יראה כתיב וקרינן יראה
יראה כל זכור וכו'
השניה יראה כו'

**הנהגות מהר"ב
רנשבורג**
א) ד"ה יראה יראה כתיב וקרינן יראה יראה כל זכור וכו' השניה יראה כו' א) ד"ה כתיב שאל לראובן קן הוא כל לאו בשמי מקמן קן לאו לאו קמתי לראובן קן הוא כל לאו בשמי השני: (ב) ד"ה יראה יראה כתיב וקרינן יראה יראה כל זכור וכו' השניה יראה כו'

הכל חייבין בראיה חוץ מחרש שוטה וקטן כו. דהא פ"ק דבב"ב למתיב הכל חייבין הכל לאחיו מאי מי שחציו עבד וחציו בן חורין שחייב בראיה. ודחיני ולרבינו דפרט בהאי מאי ורמקיס לה הכל לאחיו מי שהיה חייב ביום ראשון ולא היה יכול לעלות בהר הבית שפטור ואם נתפשט כלומר נתרפא ביום שני חייב. ואמרינן ביהא לר' אושטי' וזוהי כולל תשלומין זה לזה וכיון דקמתי במתנתין לאחיו מאי

הכל חייבין בראיה. פירש רש"י צמנות יראה כל זכורך והקשה הר"ר אלחנן דהא מני בסמוך ב"ש אומרים הראיה שמי כסף משמע דצקרבן מיירי ותו תניא בגמרא^א הערל ותמא פטורין מן הראיה בשלמא תמא דכתיב (דברים יג) וצאת שמה^ב כל שיטנו צביאה ישנו הצביאה ועוד אמרינן צירושלמי ריש מילתין דר"א בראיה קרבן אכל בראיה פנים בעורה הכל חייבין כמו בהקבל האנשים והנשים והטף ותו תניא בגמרא^ב רבי יוסף אומר שלם מות נטווי ישראל בעלייתן לרגל ראייה ושמה וחגיגה יש בראיה שאין נשמה שבראייה כולה כליל משמע דתמא ראייה צקרבן מיירי ע"כ נראה לר"ת דמתני' מיירי צקרבן ובעורה ורש"י דנקט בראיה פנים בעורה נקט חדא דמשמע תרי ולפטורא דכולהו חדא דאף בראיה פנים בעורה פטורי וכל שכן בראיה פנים צקרבן וגם יש ליישב דמתני' משמע ליה דבראיה פנים^ג מני איירי דקמתי בסמוך איזהו קטן כל שאין יכול לילך כו'^ד משמע דצקטן לאירי ציה קאמר אלמא בראיה פנים בעורה איירי שאינו יכול לילך לשם ומיהו שיטת הירושלמי לא יתכן לפי שיטת שמעתא שלנו מפני דכרס הרבה דתם יליף מהקבל לחיזו ואין לא ילפינן מיניה רק לפטור דחמש ורע"ג דאמרין לקמן^ה ס"ד אמניא גילף ראייה ראייה מהקבל מה להלן נשים חייבות כו' מ"מ מהתם שמעינן דלפי האמת דלא ילפינן מהקבל לחיזו ועוד היכי מחייבין נשים בראיה פנים בעורה מראיה דהקבל דהא ולא יראו הוא דמוקמינן לקמן בראיה פנים לקרבן וממעטינן נשים ממוכר ועוד קשיא ליה דאמרין לקמן (דף ו' ב') מאן אייתי' אמו דמחייב' בשמחה אייתיה ולא קאמר דמחייב' בראיה עזרה משמע דפטורה ועוד בגמרא דקאמר שפטורה מראיה וחייבת בשמחה לפי שיטת הירושלמי הוה מצי למימר שמייבת בראיה עזרה אלא ודאי כולי שמעתינן מוכח דפטורי בכלי ראייה כדפרישית: חוץ מחרש שוטה וקטן. אין למדין מן הכללות אפילו במקום שגמרא בו חוץ דאמרין צריש בכל מערבין (עירובין דף טו.)

שהוא יכול לעלות ביום ב' של חג יחייבין בשאר הימים אלא ל' יוחנן דאמר כולן תשלומין דראשון הן כדביבין למימר לקמן האי הכל